

Ur brezel hollek

http://www.sodiwin2.fr/

I. Produiñ evit an a-dreñv: strivet evit bout trec'h:

1. Diell 1 ha diell 2: penaos e kemer perzh ar vaouezed d'ar striv-brezel? **Ar vaouezed o deus da labourat e-plas ar baotred aet kuit da vrezeliñ da skouer er parkeier pe en uzinùoù èl ar "munitionnettes" é sevel obuzioù.....**

2. Diell 3 ha 2: penaos e vez anvet ar vaouezed a brodu pourvezioù brezel?. **munitionnettes" a vez graet anezhe**

3. Diell 3: Penaos eo emdroadur niver a vaouezed é labourat en uzin Renault? **Muioc'h-mui niverus peogwir e oa goulennet ur striv**

4. Diell 4: petra eo mesaj ar skritell-mañ? Piv en deus savet anezhi? Evit piv eo? Petra a vez goulennet diget ar poblañsoù? **Ret eo roiñ o aour evit Frañs èl-se e vo trec'h Frañs : pep hini er gevredigezh en deus da striviñ.....**

Diell 1: ur vaouez àr ar maez e miz Eost 1917: " Je vous demande de maintenir l'activité des campagnes de terminer les récoltes de l'année, de préparer celles de l'année prochaine. » (Prezegenn René Viviani en Eost 1914 ezel ar gouarnamant)

Diell 2:Ar « munitionnettes » é sevel obuzioù en uzin Renault: ar vaouezed o deus produet e-pad 4 blez 300 million a obuzioù ha 6 miliard a gartouchennoù

Diell 3: Uzin Renault e Billancourt	Niver a vaouezed / hollad a implijidi	% ar vaouezed
Genver 1914	190 àr 4970	3,8
Kerzu 1916	3654 àr 20157	18,1
Ebrel 1918	6770 àr 21400	31,6

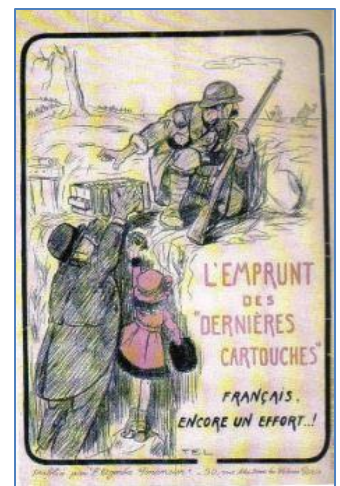
Diell 5: tennaerien a vro Senegal é tistroiñ a Verdun e 1917

4. Diell 5: piv e veze galvet da vrezeliñ?.. **An dud en trevadennoù o deus da vrezeliñ evit Frañs èl ar Senegal....**

5. Diell 6: petra eo poanioù ar boblañs alaman? **Diouer a voued e vez , an naonegezh e vez ivez, tizhet eo da gentañ ar vugale ger marvelezh ar vugale é krapaat ,goan e oa ar c'horfoù tizhet muioc'h get kleñvedoù-red èl ar grip a vro Spagn.**

6. Diell 6: en abeg da betra emañ é c'houzañv ar boblañs? **Diouer a voued**

7. Diell 6: Petra eo efedoù àr ar boblañs?
➤Efedoù sokial: harz-brezel, poblañsoù skuizh get ar mankoù

Diell 4:An amprest-Stad e 1915 e Frañs

- Efedoù demografel:**marvelezh ar vugale é krapaat**
- Efedoù àr ar yec'hed:
- Korfoù goanv, grip spagn

II. Poanioù ar boblañs

Diell 6: buhez e-pad ar brezel e Berlin

« Ma mère parlait du "blocus¹ sauvage". Les rations ont diminué rapidement. Je sais que des permissionnaires, rentrant chez eux, étaient épouvantés par l'aspect physique de leur famille. La faim faisait maudire l'Angleterre ; la mortalité infantile s'accrut, ma mère et moi-même avons enterré plusieurs de mes camarades d'école. Et ceci explique en grande partie la violence des grèves de 1917 ; l'ouvrier allemand avait faim et il se désespérait de ne pouvoir nourrir sa famille. Lorsque la guerre se termina, nous étions le champ d'action idéal pour la grippe espagnole qui fit des ravages terribles en Allemagne. »

Cité dans Gambiez et Suire, *Histoire de la Première Guerre mondiale*, T2, Éd. Fayard, 1968.

1. Blocage des ports allemands par la marine britannique.

Rekizadurioù-diouer a vadoù-beveziñ-tailhiñ boued-gernez....

- 8. Skrivit àr ar gartenn belgiad an niverennoù :
 1. Impalaeriezh alaman
 2. Bagadoù alaman e Belgia
 3. Rekizadurioù
 4. Siviled belgiad
 5. An Ankou a gemer ar re wan, ar vugale hag ar re gozh
- 9. Petra'vez diskuliet er flemmskeudenn? **Poanioù ar boblañs get ar rekizadurioù graet get an arme alaman, kemer a rant tout ar madoù-beveziñ**
- 10. Petra eo an efedoù àr ar boblañs?, **marvelezh é krapaat, skuizhder, tihzet eo ar siviled , da lâret eo ar boblañs en a-dreñv a vez é c'houzañv ivez**

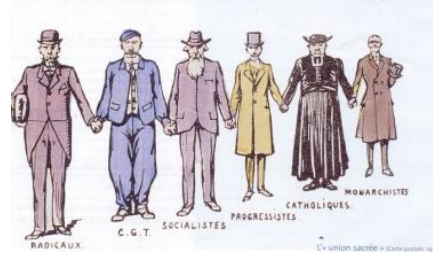

Diell 7: rekizadurioù alaman e Bro Velgia dalc'het (flemmskeudenn belgiad 1917)

11. Diell 8: perak e voe lakaet e-pleustr ar c'hartennoù lodenniñ? **An diouer a voued e oa: lakaet e oa bet e-pleustr an tikedennoù lodenniñ peogwir e oa rekizet ar boued da gentañ evit ar soudarded àr an talbenn.....**

12. Diell 8: Displegit mousfent an tresour? **Ar familhoù o deus da sachiñ àr ar gouriz hag e rankant striviñ pep hini ha debriñ nebutoc'h evit lakaat da vout trec'h ar vro**

Diell 8: flemmskeudenn c'hall, 1918

III. Unvan eo rac'h ar strolladoù politikel: an Unvaniezh Sakr

En France, les partis politiques se rallient à l'Union sacrée

L'Union sacrée que j'ai appelée de mes vœux dans un message au parlement s'est réalisée dans le pays comme par enchantement.
 La déclaration de guerre de l'Allemagne a suscité dans la nation un magnifique élan de patriotisme.
 Dans la presse, aucune note discordante. L'état de siège a été proclamé, la censure est établie ; mais dans l'enthousiasme

général, aucune de ces mesures d'exception n'est vraiment nécessaire pour assurer l'unité nationale.
 Les ministres donnent sans effort l'exemple vivant de l'union ; ils oublient que, récemment, ils étaient presque tous mes adversaires politiques.

D'après Raymond Poincaré, *Au Service de la France, Neuf années de souvenirs*, Plon, 1926-1933.

13. Diell 9: Petra eo an "Unvaniezh Sakr"? **An holl strolladoù politikel (sfio, pcf , radikaled) a oa unvan a-dreñv ar gouarnamant evit lakaat da vout trec'h Frañs: emglev politikel e vez gwelet.....**

14. Diell 10: petra eo ar muzulioù lakaet e-pleustr? **Kontrollet eo ar c'heleier , kontrollet eo ar gwir mon-dont(état de siège)..**

IV. Ar poblañsoù edan evezh: propaganda, kontrollerezh

Le tir des fusils ennemis est très mal réglé. Quant aux balles, elles ne sont pas dangereuses. Elles traversent les chairs de part en part, sans faire aucune déchirure.
 D'après L'Intransigeant, 17 août 1914.
 À part cinq minutes par mois, le danger est très minime, même dans les situations critiques.
 Lettre d'un soldat parue dans Le Petit Parisien, 22 mai 1915.
 Je suis sûr que lors de la ruée boche vers Amiens, nos artilleurs préféraient encore « taper dans le tas » avec nos élégants obus de 75 qui n'empoisonnent pas à la façon des vitrioleurs, mais anéantissent proprement des bataillons entiers.
 D'après Le Petit Journal, 8 avril 1918.

- 15. Diell 11. Petra eo ar muzul evit ar c'heleier?..... **ar sañsur e vez lâret(arabat diskalonakaat ar soudarded nag ar siviled a-dreñv.**
- 16. Roit an termenadur kontrolliñ ar c'heleier, pep pennad e vez lennet a-raok bout embannet.....
- 17. Evit piv eo an embannadurioù? **Evit ar siviled eo: n'eus ket da ziskalonekaat ar poblañsoù, ret eo striviñ evit bout trec'h.**
- 18. Petra eo pal an titouroù-mañ? **Evit lusk, lakaat ur spered brogarour e-penn an dud**
- 19. Roit termenadur "plantiñ pennadoù": **troienn ijinnet get soudarded ar Brezel pevarzek evit ober goap doc'h c'helachouñ droch skignet get tud an adreñv**

Diell 11: **plantiñ pennadoù "bourrage de crâne"**